

Zgodnja

DANICA.

Katolišk cerkven list.

Danica izhaja vsak petek na celi polji, in velja po pošti za celo leto 4 glđ. 60 kr., za pol leta 2 glđ. 40 kr., za četert leta 1 glđ. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za leto 4 gold., za pol leta 2 glđ., za četert leta 1 gl; ako zadene na ta dan praznik, izide Danica dan poprej.

Tečaj XXIX.

V Ljubljani 14. malega serpana 1876.

List 28.

Pogoroti.

XIII.

Prava cerkev mora biti sveta.

(Svetu manjka svetosti, od tod vse hudo. Svetosti ne more nadomestovati učenost in napredek. Zakaj mora prava Cerkev biti sveta?)

Vprašanje. Uči se, da prava Cerkev mora biti sveta, pa čudno se mi zdi, če se ozrêm po svetu, ker nobene lastnosti bolj ne pogrešam kakor svetosti. Vender se mi zdi, da brez svetosti nikakor ni mogoče, da bi bil srečen svet, ali tudi le ena sama družina, tudi posamezen človek ne. Kaj praviš k temu?

Odgovor. Pravo si povedal. Svetu manjka svetosti, od tod toliko nezmerno solz. Poglej poboje, poglej samomere, poglej v sodnije, kaj se tam sliši, poglej tudi naj večji del družih nadlog, britkost in nesreč, in povej mi, če bi ne bile skorej vse odstranjene, ako bi svetost gospodovala? Zato uči vera, da prava Cerkev mora biti sveta; ljudje bi bili že na tem svetu nezmerno srečni, ako bi bili vsi v pravi Cerkvi in bi živeli v svetosti, kakor uči Cerkev. Serce vsih narodov nobene potrebe bolj ne čuti, kakor to. Svet brez svetosti je v vsih stanovih od naj visega do naj nižega razbojniška jama. Brez svetosti tu:ki ljudi na kole nabijajo; brez svetosti se slovenski pobi s koli med seboj pobijajo, lahi z bodalom koljejo, brezverci sami sebe streljajo in obešajo, razbojniki ljudi ob cestah čakajo, tatovi v hiše lomijo, nečistniki strašne razdjanja delajo med človeštvom itd.

V. Pa saj morebiti učenost, veda, olika bi utegnila svetost nadomestovati?

O. Taki še le so naj hujši cvét, ako svetost za- veržejo; ne le do ljudi niso dobri in pravični, ampak tudi naj večji svetosti skrunijo in samega večnega Stvarnika in Odrašenika zaničujejo. Ni davno, so se nekteri šolci iz vélikih šol iz več narodov bili sošli v Parizu, ti so v zboru sklenili sklicati velik kongres ali shod, in več, kaj je osnova tega shoda, kaj njih krič?

V. Radoveden sem, menda bodo kaj svetovali v prid in pomirjenje razburjenega človeštva, v odvernjenje, da bi Turk ljudi na kol ne nasajal, da bi bismarkovci domačinov iz dežele ne podili?

O. Se motiš. Ti siti razuzdanci učijo in razkričujejo tri naj večji hudobije, pravijo namreč: 1. „Mi smo brezbožni (brez Boga, atejci)“; — 2. „mi smo rovarji“; — 3. „mi smo rudečkarji“. In take hočejo tudi druge imeti!

V. Ali bi ne bilo bolje tacih v norišnico zapreti, da se stregnijo, kakor pa shode jim dopuštati?

O. Pač res, da. Ravno iz tega pa vidiš, da tudi

visoke šole ljudi ne bodo zmodrile in osrečile, ako se v njih prezira vera in svetost. Kakošni bodo to sodniki, kakošni pravdniki, kakošni učeniki uboge mladine!? Zato je Cerkev s težkim trudom si na Francoskem priborila svobodo v naukih, da smejo tudi katoličani, verniki imeti svoje viši šole; pa komej je bilo to sklenjeno, že so krivični brezbožniki in rudečkarji začeli rogoviliti zoper to pravico. Pravijo v nekem bruseljskem listu, da je prišel trenutek, da se povzamejo izročila ll. 1789 in 1793.

V. Ali ne slišimo, da ti ljudje nosijo na jeziku, na obrazu, in vsem obnašanji povsod le napredek in vedni napredek? Kako je mogoče, da bi se hotli v naj bolj ostudno dôbo klanja in človekodirstva nazaj verniti?

O. Ravno to je njih napredek, da vse stare zmote in hudobije pogrévajo, stokrat prežvekujejo in ljudi bočejo z njimi osrečevati, namreč brez Boga, brez vere, brez čednosti in svetosti. Njih napredek mladino pači, denar judom in oderuhom v roke spravlja, manjši obertništvo v nič deva, skoparstvu in sleparstvu pri posojevanju široko pot odpira. Ni mu pa zadosti, da ljudem podkopuje časno srečo, jim jemlje z vero in čednostjo vred tudi večno.

V. To je bil dolg vvod, ali bi ne bilo prav, da se poverneva k odmenjeni tvarini, k „svetosti“ Kristusove Cerkve?

O. Prav imaš. Od tvarine se prav za prav nisva odmaknila, le nekoliko na ovinek sva zategnila. Tudi to je prav, zakaj iz tih prevdarkov lahko vsak spozná, da svet bo le potem srečen, ako se terdno derži Jezusove „svete Cerkve“ in njenih „svetih naukov“. Kar pa tiče Cerkev Kristusovo, spoznavamo in molimo: „Verujem v edino, sveto Cerkev“. To je druga lastnost, drugo znamenje prave Cerkve. To znamenje častitljivost in slavo prave Cerkve neizrečeno povikšuje, svetost je naj lepši dota, ki jo ima Božja nevesta od Sinú Božjega, ona je preimenitna dedšina njenih otrók.

V. Zakaj mora od Kristusa vstanovljena Cerkev biti sveta?

O. Bog sam je sam po sebi, sam iz sebe neskončno svet, ima vse dobre lastnosti v neskončni popolnamosti; vse stvarjeno pa zamore le po Bogu in iz Boga sveto biti. Cerkev je Božja naprava, Božje razodenje med ljudmi, ona je „telo Kristusovo“, „nevesta Kristusova“, „hiša Božja“, „šotor Božji med ljudmi“. „Kristus se je sam za Cerkev dal v smert, da jo je posvetil, da je brez madeža, brez proge ali kaj epacega“ (Efež. 5, 23—27). Tudi krivoverci vsi spoznajo, da Jezusova Cerkev je sveta. Zato nas tudi katekizem uči, da so oziri mnogoteri, v kterih je Cerkev sveta, — sveta v svojem začetniku, v svojem nauku, v svojem bogočastji,

v svojih zakramentih, v čednostih, ki jih navdiha, v popolnamosti, ki jih v vernih obrodoje.

V. Vse to ne dela težavnosti, prašal te bom pa prihodnjič nekaj, v čemur slišim mnogo ugovorov, in ki ne mara dela pritežnosti.

O. Nič ne dé; odgovora določnega ti ne bom dolžan ostal.

Kako delajo turki in neturki s katoličani.

Iz Mosula v Mezopotamiji ima „Monde“ naznanilo, kolike krivice se godé katoličanom tadi tam pod turško vlado. Krivoverci jakobiti so bili od visoke Porte dobili pismo (ferman), ki jih je pooblastilo, da smejo sirokatoličanom njih cerkve uzeti! Siroki škof Ciril Benham Benni precej nasprotuje po francoskem konzulu, ki je telegrafiral v Carigrad, da naj se ta rop ne doverši. Odgovoril mu je francoski poročnik iz Carigrada, da je zdaj od Porte poslano nasprotno povelje do pašata v Bagdad. Toda zviti krivoverci so sela z denarom podkupili in so dobili ferman še preden je došlo povelje, da se ne smé izveršiti. Podkupljen je bil tudi paša v Mosul-u ter je zapovedal hitro ferman spolniti. Pritožbe francoskega konzula in keršanskih veljakov so bile zastonj.

Popoldan 8. majnika so se krivoverci, spremljani od turških žandarjev in vojakov, polastili ene katoliških cerkev, v kateri sta bila dva duhovna in 100 katoličanov. Vstal je velik hrup; vojaki so dobili povelje streljati in katoličani so bili s palicami in bodalom izgnani iz svoje lastne cerkve. Hotli so potem napasti nadškofovo hišo, in sreča zanj, da je paša poslal vojašine, ki naj napravi red med temi pobesnjenci. Pozneje je ravno ta paša šel vzét v posest drugo cerkev. Tudi v tej, kakor v prejšni cerkvi, so jakobiti oskrunili svete podo-be in poderli so zidova, ki sta (po ondotni šegi) cerkev delila v dva razdelka. Potem ko se je krivovercem vstreglo, so se podali na preiskavo tega djanja, ki pa najberže ne bo imela nikakoršnega vspéha.

To je dogodba, ki jo naznanja „Monde“ 29. rožnika. Ozri se od tega pošastnega djanja na vse, kar se je pod turško vlado in po nji zgodilo zoper katoliške armence, kar se godí na Pruskem zoper katoličane, na Laškem zoper katoliško Cerkev, in dandanašnji po vsem svetu več ali manj; in ne bo ti težavno spoznati, da le tam gospoduje pravica, kjer je postavodajstvo in njeno izverševanje na podlagi katoliške vere. Vse hudo današnjih dni izvira od tod, ker so edino prave načela edino-prave vere na stran potisnili.

Vse tako kaže, da zastonj se ogleduje svet po zdravniku, dokler ima zapertega edinega zdravnika Pija IX. Kristus ne more z dopadljivostjo gledati na zemljo, ktera tako dela z njegovim namestnikom, in z njegovo nevesto — sveto Cerkvijo.

Naj tukaj še pristavimo, da Mosul je glavno mesto turške okrajine (ejaleta) ob obeh straneh reke Tigride. Mesto, ob Tigridi, ima kacic 20 000 prebivalcev, veliko turških mošej, nestorijanskih in jakobitovskih cerkev. Tedaj so ti krivoverci brez kake potrebe pograbili še dvé katoliški cerkvi. Znani „muselin“, „mozeljan“ ima ime od tega mesta. Nekdanje cveteče tergovstvo je skoro čisto v nič šlo. „Turški prijatli“ se sicer radi hvalijo s „kulturo“, — zdaj so se jeli s turki hvaliti!

Ogled po Slovenskem in dopisi.

Iz Ljubljane. *Katoliška družba za Kranjsko* je svojemu mnogozaslužnemu ustanovitelju in prvemu predsedniku grafu Vil. Wurmbbrand-u želela prav posebno spoštovanje in priserčno hvaležnost skazati za njegove zasluge v oziru na katoliško družbo. Izvolila si ga je torej enoglasno za častnega predsednika in izročila mu je predrago, z njegovim grbom osališano, po gosp. nadučitelju Stegnarji prelepo pisano spomenico, ki so mu jo 7. t. m. v njegovem stanovanji v Šiški izročili sedanji prečast. predsednik gosp. prošt. dr. A. Jarc, gosp. kanonik P. Urh, gosp. J. Jerič, gospoda posestnika T. Pirnat in K. Lahajnar. Ginjen je sprejel nepozabljivi ustanovitelj in predsednik ta spomin in zaterdil, da ostane zvesto hranjen kakor dragotina za prihodnje čase njegovi družini. Adresa je naslednja:

„Da se je katoliška družba za Kranjsko začela in da še biva, za to gre zasluga Vašemu Visokorodju, ki je to družbo vzbudilo in zanjo neutrudljivo delalo. Visokorodni grof, Vi ste več let z redko darežljivostjo ti družbi naklanjali vse svoje telesne in duševne moči. Vi ste osnovali tudi besednico in ustanovili bogato založeno knjižnico, in da so se podpirali ljubljanski reveži in posebno šolski otroci, to je Vaša keršanska ljubezen ali na novo vpeljala, ali vse delo previdno vodila in bistveno pospeševala.

V zeló viharnih časih ste se Visokorodni grof skazali kot značajnega katoličana in plemenitega gospoda v pravem pomenu te besede.

Ali žalibože, visoka starost je prisilila Vaše Visokorodje, da ste izročili družbina opravila mlajšim močém.

Iz naj globokejšé hvaležnosti Vas je sedanji odbor enoglasno imenoval častnega pervosednika in podpisanim naročil, da obznanita Vašemu Visokorodju to hvaležno občutenje ter prosita, da to milostljivo sprejmete.“

Bog ohrani in z vsim blagrom obdaruj še mnoge leta blagosérčnega gospoda grofa! Brez njega bi gotovo Ljubljana še danes ne imela katoliškega društva.

Iz Ljubljane. (*Zanemarjena in nestrahovana mladina.*) Okrajni šolski shod ljubljanskih gg. učiteljev je 6. t. m. med drugim sklenil resolucijo, da oziroma na šolski red bi bilo treba postaviti premeniti, ker mladina je čedalje bolj razposajena in je torej brez šibe ni moč v redu ohraniti. To je čisto resnično in primérno nauku sv. pisma, ki šibo velikrat priporoča. „Nespamet se terdo derži dečkovega serca; pa krotivna šiba jo prežene“. (Preg. 22, 15.) „Šiba in svaritev podelujete modrost; deček pa, ki je svoji volji prepušen, dela sramoto svoji materi“. (Preg. 29, 15.) „Komur se šibe škoda zdi, sovraži svojega sina“. (Preg. 13, 24.)

Ošabnost in prederznost se vidi že po zunanjem na mnogih še slinastih obrazih in očitno je, da potrebne strahú nimajo. Kakošno je marsikterih obnašanje v cerkvi pred obličjem naj Vikæga! Ravno te dni o priliki spovedi sem vidil šolskega poredneža, ki je gredé po cerkvi deržal klobuk z obema rokama zadej pod herbtom, in sploh premnogih obnašanje v Božji hiši je tako, kakor bi ne imeli čisto nič vere. Se vé, da jim velikrat tudi odrašeni dajejo zanikarne zglede, še včas taki, ki so prvi poklicani z naj boljšimi zgledi mladino k dobremu spodbujati. Ni mogoče, da bi mladina spoštovala take in jim iz serca bila podložna, kateri sami Boga ne časté in njegove pričujočnosti ne spoštujejo.

Poglejmo na tuje, morebiti nas bodo tuji izgledi bolje učili, kakor pa domači, ker s tacimi nikogar ne žalimo. Amerikanski dnevnik „Freeman's Journal“ ima 22. prosenca tekočega leta iz „World-a“ spis pod napisom: „Kakošen zarod se izgoja v brezverskih (gott-

losen) šolah". Ta list je sicer poseben prijatelj novoznane šolstva, vendar pripoveduje reči, ki morajo človeku kosti pretresati.

V Level Words-u sta bila očeta dveh sorodnih dečkov že leta in dan v razporu, in dečka pri 11 in 12 letih sta se tudi sama vdeleževala tega prepira. 14. grud. se srečata, se strahovito med seboj preklinjata in spopadeta. Mlajši se vidi premaganega, sune svojega bratranca z nožem pod rebra tako hudo, da ga smertno rani.

Edvard Sheridan iz S. Frančiška, 15leten pób, je bil l. 1871 zavoljo tatvine in uloma obsojen na 4 leta v neko napravo, ki je za take, in se imenuje „obertna šola“. Tamkaj je l. 1875 dosegel verhunec svoje olike, zaklal je svojega tovarša Janeza Chrowlej-a.

Goodi Smith, iz Viasie, 17letnik, ima popolbrata, ki je zapert na vse žive dni zaradi umorstva. Kakor bi unemu zavidoval njegovo djanje, je rekel svoji učenici Luci Parks, da bi ji glavo odbil, ako bi imel pri roki skrilno ploščo; popadel je potem sveder in rani jo tako hudo, da se smert vsak čas pričakuje. To je storil iz jeze, ker mu je žugala, da bo kaznovan, ako se ne boljša.

Pred tremi leti je Milton Qualls iz Hengstead-a v pretepu ubil očeta dečku Jesse Glass-u. Jesse ima zdaj 16 lét. 7. pros. tega leta je Jesse oprezoval za plotom, ko je ubijavec njegovega očeta memo jezdaril, je nanj ustrelil, ga zadel ter ubil, in pobegnil.

Sedemnajstletni Frank Ruttan v Rutland-u je mesca grudna 1875 enajstletno deklico Saro Conklin-ovo zadavil z nekim pasom potem, ko ji ni mogel s kladvom glave streti.

Enajstletni smerkovec Johny Brady je pihal smodko, dirjal po ulicah in goreči konec zaporedoma dvema ženama na vrat nastavil. Neki meščan je vse to vidil in potepuha zgrabil, ki je pa moža s tako ploho gerdih psovk obsul, da bi ga nobena tudi naj jezičnisi klepetulja ne bila premagala. (Dobro znano je, da tudi marsikteri ljubljanski uličarski potepuhi prav nesramno kolnejo in zmerjajo, ako jih kdo pri njih napakah posvari. Oпустite ostudno kletvinjo, odrašeni in mladi! Kdor začne preklinjati, ga Duh božji zapusti in taki se bo težko kdaj poboljšal.) Pobalin Brady je zdaj v 3. razredu obertne šole.

Še nekaj več zgledov tacih školskih dečkov, ki so v začetku preklinjavci, potepuhi in tatovi. potlej pa morivci in ubivavci, pripoveduje 5. zvez. 1876 „Stimmen a. Maria-Laach“. To pa bodi zadosti mladim in starim v svarilo, kako nesrečen je človek, ako v otročjih letih nima potrebnega strahovanja, ako zapusti pot čednosti ter se pogrezuje potlej s pregrehe v pregreho.

Iz Gorenjskega. (Blagoslovljenje in vkladanje temeljnega kamna za novo romarsko cerkev Marije Device v Suši, v Zaliloški fari.) Komaj so minule resnično sprelepe in ginljive slovesnosti, s katerimi je glavna fara naše doline, Selška namreč, obhajala skoz osem dni svojo štiriistoletnico, že je zopet zazorel vernemu ljudstvu tukajšne okolice nov dan veselega praznovanja, ki bo gotovo še poznim vnukom ostal zgodovinsko znamenit ter v blagem spominu. Kakor je bila naznanila že predpredzadnja „Danica“ (list 25), je bilo blagoslovljenje in vkladanje temeljnega kamna za novo cerkev v Suši, — slovesnost, za vsaki kraj kolikor bolj redka, toliko tudi bolj vesela, — določena na 2. dan julija kot na lep praznik Obiskovanja Marije Device. Po določilu se je to tudi resnično veršilo, in sicer tako sprelepo, častitljivo in ginljivo, da se bo gotovo za ves čas svojega življenja štel srečnega, komur je bila prilika vdeležiti se te slovesnosti. Naslednje verstice naj nekoliko več o tem povedó. Večdnevne priprave mnogih marli-

vih rók, izmed katerih naj bodo osobito hvalno omenjene dekleta Zaliloške farne vasi, dale so že naprej pričakovati, da prostor, na katerem se že od 30. majnika t. l. vzdiguje iz tal novo svetišče, bo redki slovesnosti primerno in dostojno opravljen in ozališan. In res; kar se je v Suši vidilo in godilo ta dan, služilo bi bilo v čast vsaki še tako veliki fari, tudi vsakemu mestu. Ves prostor nove cerkve obdan in opasan je bil okrog in okrog s šibkimi mlaji in brezovjem ozališan z zastavami, cesarskimi, papeževimi in domovinskimi, ter opét z raznobarnimi papirnatimi olepšavami. Na sprednji strani nove cerkve vzdigovali so se v primerni oddaljenosti eden od drugega trije zali slavoloki iz zelenega smrečja, in na srednjem, napravljen je bil napis:

Okóljca vsa se dans raduje,

K' se cerkvi vklad blagoslovljuje.

Nad prihodnjim presvetiščem vzdigoval pak se je pod prostornim šotorom jako mičen altarcék z altarno sliko iz stare kapelice, in poleg taistega pripravljen je stal z zalim zelenim vencem opasani temeljni kamen.

Ko so se prednji dan, 1. julija, peljali v Ljubljani stanujoči milostljivi infulirani proš. g. dr. Ant. Jarc, ki so bili za blagoslovljenje in vkladanje temeljnega kamna naprošeni, skoz sosednjo Železniško faro, so jih že ondi na treh mestih pozdravljali gromeči možnarji; enaka čast donela jim je nasproti raz Suškega homca od bližave nove cerkvice, kakor tudi o prihodu na Zali log, kjer so bili ob enem pozdravljeni z vbranim priterkovanjem. Kar je po naši dolini sploh navadno, da se pri nenavadnih slovesnostih že o delopustu in naslednje jutro pri dan-zvonjenju veselo trijanči ter mnogo strelja, ponavljalo se je tudi tu prav obilno, in s tem poveljevalo se tim bolj veselo praznovanje. Ker je bila 2. jul. v Leskovški, št. Lenarški, Soriški in Dražgoški kot v bolj oddaljenih duhovnijah opravljana Božja služba vsled slovesnosti v Suši ob bolj zgodnji uri, kakor sicer, je jelo toraj ljudstvo do časa od vsih strani v obilnih trumah skupaj dohajati, akoravno je bilo obnebjes hudimi oblaki prevlečeno, ter se je bilo zelo dežja bati. Toda Marija je očitno skerbela za svoje častilce, ter sprosil jim tako prijetno vreme, kakor bi si bil boljšega komaj kdo želeli mogel. Ni bilo silnega solčnega pripekanja (kar je ljudém, ki morajo dolgo časa gologlavi na prostem stati, zelo težavno), marveč ozračje prijetno, hladno, zraven pa vendar tako pokojno, da so skoz ves čas dolgih ss. opravil lučice na altarju tako mirno gorele, da se kar noben plamenček ni zamajal. Prihajajoče romarje je ljubeznjivo pozdravljalo prijetno trijančenje na sicer le edini zvonček stare cerkvice, kateremu so pa zidarji (iz Goriškega doma) izvabljevali tako umetno tri različne glasove, da bi bil vsaki mislil, da priterkavajo na tri zvonove.

Tudi gromoviti strel raz dveh nasprotnih višin donel jim je nasproti svoj „dobro došli!“ ter v daljavo pošiljal naznanilo, kaj se danes Mariji na čast v Suši godí. Ob 9 pričel se je po mil. gosp. proštu dr. Jarc-u opravljati sv. obred po predpisanih cerkvenih določilih, in veršil se je prav posebno ginljivo. Že kraj cerkve sam po sebi, stoječ na zračni višini, ter ločen od hrumečega šundra sveta; ljubko žumljanje bistre Sore iz doline; vgodno vreme; vmes zvonjenje in strel; vzvišenost cerkvenih ceremonij in pobožna vnema obilno zbranega nazočega ljudstva: vse to se je strinjalo, ter delalo na vse nazoče prav očiten vtis. (Dalje prih.)

Iz Tersta, 10. julija. († Fr. Remic.) Komaj je dobro četert leta, da sem Vam naznanil smert g. Matija Skala, in že moram poročati drugo občutljivo zgubo, ki nas je zadela v praznik sv. Petra in Pavla. Ta dan namreč nas je zapustil po dolgi bolezní visoko spoštovani in

jako vse sploh priljubljeni g. Frančišk Remic, duhovni pomočnik pri novem sv. Antonu, ter se preselil za vselej v boljši življenje.

Da nas je globoko ranila ta zguba, nam bodo radi verjeli vsi, ki so poznali ranjkega. Sej se je g. France moral vsakemu že na prvi videz prikupiti in priljubiti; že njegovo prijazno, mirno oko ti je bilo porok, da imaš pred seboj človekoljubnega, velikodušnega moža, kteremu smeš brez pomislika svoje serce odkriti in mu svoje rane razodeti; kako bi torej mi ne bili poštenjaka ljubili ino spoštovali, ki smo bili z njim v večletni ozki, prijateljski zvezi, in smo priložnost imeli opazovati njegove blage lastnosti? Koliko dokazov njegovega ravnega možatega značaja smo na njem vidili; kako prijeten vtis je napravilo na vsacega, ki je z njim občeval, njegovo ponižno in prijazno obnašanje, kako lepo zgledalo nam je bil ranjki posebno v svoji gorečnosti za čast Božjo in sploh, kar zadeva marljivost in veselje za delo. Z mirno vestjo morem reči, da sem vidil malo tako marljivih mož, kakor je bil g. France; smé se po pravici reči, da je delal za žive in za mertve še v svoji starosti; kjer večidel že vsak začne pešati, in si želi svoje breme polajšati, je ranjki še delal več kakor marsikteri mladih, in ne samo, kar je bilo njegovega, ampak še za druge. Njemu ni bilo nikdar preveč dela, nikdar ni prašal, ali me zadene, ali ne, temuč kjer je našel delo, se ga je z veseljem poprijel in si ni dal počitka, dokler ni vsega vestno izvršil. Če je kdo želel kake postrežbe, se je smel obrniti le do Remica, kteri nikomur ni prošnje odbil, če jo je le mogel spolniti; in da je ranjki vse storil le iz nar bolj čistega namena, tega ni nihče dvomil, sebičnost in slavohlepnost mu niste bili znani in celo njegovo obnašanje je pričalo, da ne dela ne za denar ne za čas, ali iz kakega drugega samopridnega namena, ampak edino le za čast Božjo in za blagor človeštva.

Lepo spričalo je gotovo za duhovna, ako ga ljudstvo ljubi in spoštuje, pa gotovo še dosti bolj zanesljivo znamenje je, če ga sobratje, tovarši, duhovščina spoštuje in priznava njegove zasluge. „In to spričalo si je gosp. France tako popolnoma pridobil, kakor malo kteri drugi. Ranjki namreč ni bil samo po vsem Terstu jako priljubljen, temveč ljubila in spoštovala ga je tudi vsa duhovščina brez izjeme. Noben duhoven, če je bil slovenskega ali laškega rodú, o Remicu ni nikdar drugač govoril, kakor z nar večjim spoštovanjem. Kako veliko zaupanje smo v njega imeli, priča jasno tudi to, da si ga je več duhovnov zbiralo za spovednika. Ranjki je pričal, da poštenjak je povsod cenjen in spoštovan, ne samo doma, ampak tudi na ptujem. Tudi premilostljivi škof so ga prijateljsko ljubili in ga večkrat v boleznih obiskali. Bolezen je bila do'ga in huda. Bil je ranjki bolan še od začetka lanskega leta, od novega leta pa je bil zmiraj v postelji, in zadnje mesece v vednih, hudih bolečinah. Pa kakor ranjki nikoli ni imel navade tožiti, tako ga tudi v bol-zni nikdar niso slišali tožiti. Bolj poterpežljivo zares nihče ne bi mogel terpeti, kakor je on terpel.

Velika ljubezen do ranjkega se je razodela posebno še pri njegovim pogrebu, kterega se je vdeležilo silno veliko ljudstva in skoraj vsa teržaška duhovščina.

Naj povém poslednjič še, da ranjki, dasiravno še iz stare šole, bil je vender iskren domoljub in vnet Slovenec, pridno je podpiral slovansko slovstvo, bil je pred drugim predstojnik bratovšine sv. Mohora za Terst in okolico.

Hudega ni nobenemu storil, pač pa mnogo dobrega, v tem je pač gotovo imel mirno vest, in tudi to nas tolaži v naši žalosti po verlem nepozabljivem možu. W.

Razgled po svetu.

Iz Rima piše gosp. F. Friš v „Kat. List“, kako se je ondi preslavljalja 30letnica kronanja Pija IX. Omenja pa zlasti Nemcev, kteri so prišli v Rim to veselje obhajati. Prišlo jih je bilo iz cele Nemčije 360 (séb. Ve doči, da so sv. Očetu uzete sredstva, s kterimi bi podpirali ubožne cerkve, kakor poprej, so jim prinesli prelepih vezil, namreč: 23 dobro pozlačenih kelihov, dve dragi moštranici, dva ciborija, 60 mašnih plajšev, predrag večernični plajš od saksonske kraljice. Sprejel je te darove v imenu sv. Očeta kardinal Ledohovski. Izročil jih je vodnik omenjenega poslanstva, baron Leon po nekterih besedah. Kardinal je prijazno odgovoril. 21. rožn so bili pri sv. Očetu ter so jim izročili latinsko adresno vérne vdanosti. Nato se sv. Oče vzdignejo in govorili so nad pol ure dolgo v laškem jeziku, govorili jasno, glasno in razločno, tekla jim je beseda ko naj boljemu govorniku.

Odgovorili so naj prej kardinalom na spomenico, kako povsod išejo Cerkev djati v okove, ter so nadaljevali: „Polno je dobrih kristjanov, ki so nemirni in neveseli; ne morejo umeti, zakaj Gospod po toliko molitvah noče nevarnosti odverniti. Tudi Tobija se je morbiti čudil, da je tako dolgo v sužinstvu, toda angelj mu je rekel: „ker si bil Bogu ljub, je bilo potrebno, da te napast poskuša“. So tudi drugi, ki živé mirni in zadovoljni, kakor ko bi bilo vse v redu. Tudi tem dajate zveličavne nauke. Drugi bi zopet radi spravili Jezusa z belijalom. Tem enako pojasnujte, naj pomnijo, da se dan in noč ne moreta zediniti. Naposled je dobil Tobija prostost, Salmanasar je umerl, Senaheriba so ubili einovi. *Tako bo tudi rogovilstvo ubilo svoje lastne otroke, Cerkev pa bo živela do konca, ker ona je delo Božje.* Kakošno bode njeno življenje, tega ne vém, da pa ne propade, to vém, ker nje ne more končati človeška hudobija. Spolnujmo tudi nadalje svoje dolžnosti, vojskujmo se proti sektirarjem (krivovercem, razkolnikom), ki so se še pred nekterimi prederznili reči, da bode njihova sekta zamenjala vero Jezusovo. Sredi besnega viharja stoji pri nas Jezus, da nas brani; zvest svoji obljudi — ne zapusti Cerkve do konca sveta“.

Rimskim plemenitnikom so rekli: „Čez pét lét je tega, odkar so Rim, sedež vsega katoliškega sveta, naj ostudniše ugrabili. Nasledki tega samosilstva so dobro znani. Ali to bi se ne bilo zgodilo, ako bi se ne bili dvé veliki oblasti v Evropi najprej med seboj spopadli, in potem ena za drugo zapustili apostolskega Prestola, kterega ste poprej tako dolgo branile. Žalostno je s Cerkvijo, kamor koli pogledaš, toda žalostno je tudi s tistimi vladami, ktere vero Jezusovo preganjajo. Pustimo drugo, da ne bom govoril preobširno, ter ostanimo pri poslednjem dogodku v neki deželi, kjer je tudi vlada podpirala upornike. Kako žalostno in strašno je dogospodaril vladar une dežele. Pahnjen s prestola je kmali umerl. Njega, naj mogočnejšega vladarja, so pahnili s prestola, kakor se naj slabši služabnik ne verže iz hiše.“

Nemškim romarjem, ki jih je bilo pričujočih 300, so sv. Oče rekli: „Bog je stvaril Cerkev, zato jo ljubi, in ljubi toliko bolj, kolikor ona več terpi. Ljudje so vatajali zoper Cerkev, da bi je ne pustili dalje. V takih nevarnostih pribaja Gospod Cerkvi na pomoč, zdaj z mehkimi, zdaj z ostrimi sredstvi, kakor nas uči zgodovina. Vselej pa je ljudi rabil, da na pomoč pride Cerkvi. Tega naj bolji dokaze imate v svoji d. movini, kjer jih je v žalost še dosti, ki se štejejo med tiste, ki jim je rečeno: inter vos dormiunt multi (med vami jih veliko spi). Pa milost Božja in Vaš izgled jih bota prebudila, da se ganejo in začno misliti, kakor Vi. Kato-

ličani so močni, združeni s sv. prestolom, ter se morejo vselej spustiti v duhovni boj z nasprotniki. Pri tem pa se jim je priporočati blaženi Devici; zakaj brez nje ne bodo tako lahko zmagali moči peklenske, ko neki vladarji, ganjeni od peklenskih moči, vse počenjajo, samo da bi Cerkev premagali. Peklenske moči bi jim izročile odgoj otrok, peklenske moči jim navdajajo zatirati bogočastje. Vse to godilo se je že v Judeji pod kraljem Antijohom. Hotel je zatreti nauk; hotel odpraviti praznike; zagnal se je v svetišča in skušal jih pozapreti; namerjal je potlačiti prepoved o vživanju nekaterih jedil. Vse to se ponavlja tudi dandanašnji proti Cerkvi Jezusovi.

Pa kako je umerl ta kralj? Ne delam nikakoršne primere, moja želja je samo, naj bi se grešnik spreobrnul, preden ga doseže smert. Bog mu bodi milostiv. Na svetu je bilo vselej hudobnih ljudi, ki so bili protivniki veri Jezusovi; molimo k Bogu, da spreoberne današnje protivnike, in ponavljajmo to molitev vsak dan. Da bo nam pa molitev uslišana, zdihnem k našemu nebeškemu Očetu, naj blagoslovi Vas in Vaše."

Laško. Povedali smo unkrat, kakošno sodbo je izrekel br. Caharija o reguliranji Tibere ter o popravljanji rimskega obnebja po Garibaldju. Rekel je: „Garibaldi wird nichts richten“. „Garibaldi nič ne bo opravil.“ — Ravno pa imamo pred seboj list „Unità“, v tem listu je ravno ta misel izrečena. Goričevali so in se pričkali, Garibaldi in ministri, kako bi to reč vravnali, in sklenili so predložiti zbornici, da naj se struga naj prvo otrebi znotraj glavnih zadržkov, ki ustavljajo reki njen ték. Zbornica, pravi, bode zaslišala, izvolila komisijo za potoženje predloga, komisija bode pričela študirati in bo predložila spreméne; med tem pa bodo Garibaldi in vladini mérjevci in zasebni „špekulanti“ in truma podjétnikov delali to, kar so delali do zdaj, intrige, zmešnjave in pojédine.

Angleško. Ako je verjeti temu, kar je 26. rožnika Derby govoril v angleški zbornici, je po njegovih lastnih besedah angleška politika v jutrovem prašanji ta-le. Angleški „lordi“ bi bili veseli, ako bi mogli umiriti Turčijo z njenimi vstaškimi okrajinami; nimajo pa ne pravice in ne želja vdeležiti se v prid ene ali druge stranke v tem zgolj notranjem prepiru. (Tedaj Napoleonovo neposredovanje, če tudi turški begi kristjane do kože in kosti žulijo in derejo še sto- in stoletja nadalje! Prav kramarsko!) To, pravi Derby, je bilo naše načelo v nedaljših dobah in v domačih vojskah, ki so bile še veliko bolj obširne in bolj kervave.

Ne postavlja pa tega načela kakor določno nepremakljivo in splošno, ker človeške zadeve so preveč prekrizane in spremenljive, da bi se dale v kaki stavek povzeti: omenjeno načelo je le splošno angleško načelo, in Derby meni, da je pravično. (Sillabus ga je zavergel.) Očitano se nam je, pravi Derby, da imamo preveč zanimivosti v prid Turkov in vse premalo za družinstva pod mahomedanstvom. Ta tožba se ne dá vtemeliti. Nihče ne more podtikati, da je otomansko cesarstvo v Evropi mogoče, ako je med keršanskimi narodi vedna sovražljivost in nezadovoljnost. Le té so na evropejskem Turškem odveč številna in premočna večina po inteligenciji in bogastvu (?), da bi se mogle na berzdi deržati samo s silo. — Kaj tedaj iz tega deržavnik angleški sklepa? Naloga se mora s tem rešiti, da se vstreže umnim željam in pritožbam keršanskih narodov tako, da se ohrani evropejska Turčija, ktera bi se ne mogla razdjati, razen da se potres čuti čez evropejske meje, kar bi bila pričina k zadregam, katerih konec se ne more previditi. To je pomen lordovih bolj presukanih stavkov.

Drobne novice. Turkomani v Mervu so se zvezali z Afgani zoper Perzijo. Tedaj tudi tam oblaki? — Greško ministerstvo je povabilo svojega kralja Jurja, da naj se v sedanjih nevarnih okolišinah v svoje glavno mesto domú verne; tudi je velevalo, da naj se brodovi okovarijo, kar je za to pripravnih. — V serbski vojni je sedaj 120 ruskih in 30 nemških častnikov. — Novolaška vedno lačna mavha je pojedla tudi vstav „sv. Trojice“ v Rimu, ki je služil za brezplačno sprejemanje romarjev iz vsih dežel, en oddelek pa je bil zlasti za bolne in hiravce. Začetnik mu je bil sv. Filip Nerij. Bili so sprejeti z vsim oskerbovani; vedno je bilo pripravljenih po 500 postelj, in po različnih krajih v mestu je moglo ob enem k mizi sedeti po 940 oseb. — Neko sporočilo iz Jugenheim-a terdi, da ste se Rusija in Anglija zedinili. — V Smirno se pričakujejo angleški mérjevci, ki imajo osnovati železnično progo iz Carigrada po evfratski dolini do perzijanskega zaliva. — Več ruskih agentov je bilo zasačenih med Kurdi pri Erzerum-u in v mestu Gurjel-u. — V Belgrad, kakor piše „Unità“ 8. t. m., je posamezno dospelo 20 000 dobrovoljcev, ki jih je nabrala serbska vlada. — „Perseveranza“ je pred malo dnevi naznanila, da se v Romaniji gibljejo rudečkarji. To bi šlo nekako vtric s študentovskim rogovilstvom na Francoskem in drugod. — Iz Londona 6. julija naznanjajo: Černajev je obšel Turke pri Nišu in koraka proti Sofiji. En del ruskega brodovja v Černem morji dela priprave. Iz Rusije in Rumunije prihaja orožje in živež v Serbijo. Ruske moči v Besarabiji se znatno množijo. Ruski častniki so poklicani iz čeških toplic. — Skadarski poglavar naznanja, da 1500 Miriditov se je zedinilo s Turki in so na potu zoper Černogorce. — Družba za Sueški kanal je l. 1875 imela blizo 31 milijonov prihodkov in čez 17,700.000 izdajkov ter ji po odbitih odstopkih od družbinskega kapitala ostane 1,061.000 prihodka. — V Carigradu je vse na nogah za vojsko, pa denara nimajo nič; tistih 6,500.000 frankov, ki jim jih je Anglija naprej dala za vojaško plačo, nimajo ne solda več. („Unità“.) — Petrograški vladni časnik zaterjuje, da Serbom je zdaj nad vse drugo potrebna edinost in pokoršina v vojski, ker hude ure utegnejo priti. Narod serbski naj se spominja, da je sam hotel vojsko in da se je mladi knez dolgo obotavljaval podati se, odgovornost torej da pade na narod (?). Naj ne zaupa skoz in skoz nič agitatorjem in nesterpljivim: preveč jih je dozdej poslušal; zdaj ko je vojska pričeta, naj pomnijo, da čas razporov je pretekkel, in da le disciplina (vojaški red ter pokoršina) se spodobi narodu v orožji itd. — Iz London-a pišejo 2. julija, da se pripravljajo z nezmerno silo na vojsko; 1. julija je bilo dano povelje dvajset topničarskim baterijam za odhod proti Malti, kjer morajo biti do 15. julija. Tudi osem angleških polkov ima odjadrati. Eden znanih generalov iz „Army and Navy Club-a“ je hotel staviti 1000 šterlinov proti 100, da Angleži bodo prej ko v šestih tednih Egipt posedli (?); pa nobeden ni hotel sprejeti stave, ker vsak je bil prepričan, da se bliža evropejski spopad. — Saksonska vlada se je vdala Bismarkovemu nadlegovanju in hoče tudi nekake cerkvene postave dati. Naj le. Se bo vidilo, če je res frajmarstvo s svojim satanom močnejše, kakor Kristus in njegova Cerkev. — Na Kreti je boje oklican obsedni stan. Narodni shod ondi je v spomenici zahteval zboljšanja v prid kristjanov in Turk je odgovoril z obsednim stanom. Vstaja zoper Turka se tedaj razširja od Slovencev k Gerkom. — Rus čedalje bolj kaže sočutje za Jugoslovane. V Belgradu je bil ruski poročnik očitno ob strani Milanu, ko je le-tá odhajal na vojsko. Iz Dubrovnika pa je o ravno taki priliki ruski konzul hitel z dvema tajnikoma na Černo goro. — Egiptovski namestni

kralj hoče neki 12.000 vojakov poslati Turku na pomoč. — Vsled neredov med turčini in kristjani na Kandiji se je prikazalo 5 turških vojnih jadernikov (fregát) v okraju tega otoka. — Veliko francoskih podložnikov s svojimi škofi pošilja senatu adrese zoper Waddingtonov nasvet, kateri hoče naučno svobodo zatreti. — Govori se, da bi bil gr. Potocki, namestnik v Galiciji, naslednik Andrašijev; drug vir pa pravi, da se je Andrašij vdal v zvezo z Rusom. — „Unità“ meni, da na Nemškem dela rudečkarstvo napredke, da mesta Virzburg, Donisburg (?) in Brema imajo vsako svojega rudečega generala. — Naj povemo še nekatere turške naznanila: V Sofiji se zbira kardelo 40.000 turčinov; ob Bosforu je ustanovljenih 125 batalijonov. 75 pripravljenih na odhod; sultan zbira polk poljskih sulicarjev za svojo telesno stražo; tudi madžarska legija se zbira; 10.000 vojakov cesarske straže je odkorakalo iz Carigrada na bojišče; 250 „softačev“ je izpodenih iz Carigrada. Tacih „turških novic“ je še kot listja in trave, komur se ljubi jih verjeti. Če so neki turške novice več vredne, kakor turška poštenost, turške obljube in turška pravica do kristjanov?

Cvet in sad zveste molitve.

Zahvale.

Št. 1. Moj brat v T. je bil že vse upanje zgubil, da bi se kdaj ozdravil, ker bil je že ves obraz bramorkast. Noben zdravnik ga ni upal ozdraviti. Pred Veliko nočjo sem ga v bratovšino Naše ljube Gospé zapisala in v molitev priporočila; in zdaj je že skorej čisto ozdravljen ter ima terdno upanje, da to malo ostanka bo odpravljeno v kratkem. Češena bodi torej Marija, tolažnica žalostnih, pomoč obupanih!

V Ljubljani, 11. julija 1876.

Frančiška Pajsar, roj. Hitij.

Št. 2. Preserčna zahvala naši ljubi Gospej presvetega Serca za zadobljeno zdravje! Bilo je dekle vse smešno v glavi čez 7 mesecev in nobena zdravniška pomoč ni pomagala. Obernem se k Naši ljubi Gospej presvetega Serca s prošnjo in obljubim, da hočem v Danici naznaniti, ako sprosi pri ljubem Jezusu zdravje. Opravljalo je za njo več oseb devetdnevnic v ta namen, in uslišani smo bili. Zdaj že vse dela lahko more opravljati. Zatoraj iz serca zdihnem in kličem: preserčna zahvala ljubemu Jezusu in naši ljubi Gospej presvetega Serca za zadobljeno milost!

Z Dolenjskega, 5. malega serpana 1876.

M. P.

Zahvala in prošnja.

Žena, ki se je pred enim tednom priporočila naši ljubi Gospej, da bi ji sprosila zdravje in njenemu otroku pogled, se tu očitno zahvaluje. Dete vidi že toliko, da hodi lahko samo po sobi; tudi njej je že precej odleglo. Prav preserčno se toraj zahvaluje Bogu, naši ljubi Gospej presv. Serca in vsem njenim častivcem za molitev s terdnim zaupanjem in serčno prošnjo, da bo Marija pomagala tudi nadalje in sprosila obema popolnoma zdravje, če je Božja sveta volja.

V Loki, 9. julija 1876.

J. J.

Prošnje.

Št. 1. Neka žalostna mati priporočuje v bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca svojega napačnega sina, da bi mu Marija sprosila spreobrnjenje, in pa da bi dobil kako primerno službo. Pravi sama: „Opravljala sem že večkrat devetdnevnic, pa moja mo-

litev je preslaba, da bi bila uslišana“. Zato se obrača do bratovšine, da bi svojemu sinu pomoč dosegla, in se bode tudi očitno zahvalila, ako bo uslišana.

Št. 2. Neka mati serčno priporočuje že davno bolno hčer v molitev Naši ljubi Gospej presv. Serca, naj bi se vsa bratovšina sklenila z njimi, ko bodo zdaj devetdnevnic v ta namen opravljali, da zadobi ljubo zdravje, če je Božja volja.

Z Iga, 8. malega serpana 1876.

Št. 3. Iz Notranjskega ponižno prosim nevredna Marijna služabnica, priporočiti me vsim bratom in sestram bratovšine naše ljube Gospé presv. Serca in sv. Jožefu v molitev za zdravje, ako je sveta Božja volja. Že čez 5 lét terpim v čevih in na kervi hudo bolezen; zdravnik sodi, da ne bi bila bolezen za rakom. Če bom dosegla zdravje in dušno tolažbo, hočem iskreno zahvalo po Danici razglasiti. Hvaljeno, češeno, povikševano bodi povsod presv. Serce Jezusa in Marije! Začela sem spet na novo devetdnevnic opravljati, in tudi druge sem naprosila.

Johana E.

Družbine zadeve.

Molitvena družba „Naše ljube Gospé presvetega Jezusovega Serca“ se je iz Isuduna po vsem Francoskem in v vse petere dele sveta razširila z neizrečeno naglostjo, kakor prav iz nebes podneten ogenj. Ves katoliški svet je zdajci občutil nove zaklade vseh milost, ktere zajema Marija iz presvetega Serca Jezusovega. To je neprecenljiva zaloga, ktero je milost Božja prihranila našemu, od duha vnemarnosti in nevére toliko nadlegovanemu času. Zatoraj na noge, verni kristjani! Vsi katoliški kristjani vsake starosti zamorejo biti udje te bratovšine. Dan za odpustke zarad zapisa si lahko vsak sam izvoli, da le vé, da je njegovo imé že v glavno knjigo v Ljubljani zapisano.

Meseca junija se je zopet na novo zapisalo 2766 udov; tedaj od lanskega leta do sedaj 45.950, kateri vsi sveto Devico prosijo, da naj jih pelje k Sercu Božjega Sina, naj jim odpira zaklade ljubezni in usmiljenja, ktere to presveto Serce shranuje, da obilniši zajemajo iz tega studenca vseh gnad, zlasti v današnjih velikih stiskah. Naj več imén novih udov je bilo pretečeni mesec poslanih in vpisanih iz Goriškega, Štajerskega in Dolenjskega. Kdor na priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca kako posebno milost (gnado) zadobi, storí prav, ako to naznani vredništvu „Zgodnje Danice“, da se naše zaupanje v mogočno priprošnjo Naše ljube Gospé presv. Serca toliko bolj poživilja in vterjuje, ker Božje dela razodevati in hvaliti je častljivo. (Tob. 12. 7.)

Listek za raznoterosti.

Koledar za naslednji teden.

Mali serpan. — Julij.

16. Nedelja VI po binkoštih. Evangelij: „Jezus nasiti 4000 móž“. — Sv. Marija D. Karmelska. Presveta Devica Marija se je na sloveči gori Karmelu v Palestini prikazala svetemu možu Simonu, generalu karmelitovskega reda, s trumo angeljev 16. mal. serp. 1252 in mu škapulir podala. — Sv. Evstahij, škof v Antiohiji na Sirskem, sloveč po svoji učenosti in svetosti, je bil od arijanskega cesarja Konštancija pregnan v Tracijo, kjer je v Gospodu zaspal.

17. **Ponedeljek.** Sv. *Alež*, sin imenitnih staršev v Rimu, poročen s sveto devico, je po noči zbežal v Palestino, vernivši se je nepoznan preživel 17 let v hiši svojega očeta. † 17. mal. serp. 417. (Beri daljši popis v Dan. predlanskega leta. List 28.) — Sv. *Leon IV*, papež spozn., je premagal Saracene (Turke), ki so bili na Laško do Rima priderli. Vladal je 8 let, † 855.

18. **Torek.** Sv. *Kamil Lelijski*, ustanovnik reda bolniških strežnikov. † 1614. (Beri spodbudljivo zgodbo v Dan. lansk. l. List 29.) — Sv. *Simforoza* je s svojimi sedmerimi sinovi silovito smert preterpela pod cesarjem Adrijanom.

19. **Sreda.** Sv. *Vincencij*, ustanovnik reda misijon-skih duhovnov ali lazaristov in usmiljenih sester za potrebo bolnikov. † 1600 v Parizu v hiši sv. Lazarja v 85. l. svoje starosti. — Sv. *Makrina*, sestra sv. Bazilija, cerkvenega učenika in škofa v Cezareji na Kapodoškem in sv. Gregorija, škofa v Nisi, je s svojo materjo Emilijo ustanovila dva samostana v Pontu. † l. 379.

20. **Četertek.** Sv. *Marjeta*, devica sprič., nje praznik se po naši pratiki obhaja 12. mal. serp. — Sv. *Eliza*, prerok in čudodelnik, je živel v samotni na gori Karmelu. — Sv. *Jožef*, ki je bil imenovan Barzaba, s priimkom Pravični, je bil z Matijem vred postavljen pred aposteljne, da bi ga izvolili namesto izdajalca Judeža za aposteljna. (Djan. apost. 1, 23.) Dasiravno ni bil izvoljen za aposteljna, je vender z vso gorečnostjo označeval sveti evangelij po Judeji, kjer je bil od judov silno preganjan; strupa so mu dali piti, pa mu ni škodoval; zmagovavno je šel v Judeji v večni pokoj.

Danes je dan dolg 15 ur.

21. **Petek.** Sv. *Prakseda*, devica Rimljanka, hči sv. Pudenta in sestra sv. Pudencijane device. † l. 150. — Sv. *Daniel*, izmed štirih velikih prerokov, je bil še mladenec z družimi mladenči vred peljan v sužnjost na Babilonsko, kjer je bil na dvoru kralja Nabuhodonozorja izrejevan in v mnogih vednostih podučevan; molil je pravega, živega Boga; s posebno modrostjo si je dosegel veliko slavo, ker je nedolžno Suzano pri sodbi smerti rešil in kralju razložil sanje; kralju Baltazarju je bral in razložil na steni zapisane besede; pod kraljema Darijem in Cirom je opravljal naj viši vladarske službe; zdobil je malika Bela, ker je pokazal goljufijo malikovavskih popov; s svaljki je razgal zmaja, kterege so Babilonci po božje častili; bil je veržen v levnjak, pa se mu ni bilo nič žalega zgodilo; prerokoval je čas Mesijeve smerti in razdjanje jeruzalemskega mesta in tempeljna. Kdaj in kje je umerl, tega nam zgodovina ne pové.

Danes je mlaj ob 11. uri 14. m. po noči.

22. **Sabota.** Sv. *Marija Magdalena*, spokornica, sestra sv. Lazarja in sv. Marte, je umerla na Francoskem v neki votlini. — Sv. *Teofil*, župan na otoku Cipru, je bil od Saracenov (Turkov) mučen in ob glavo djan, ker ni hotel Kristusa zatajiti.

Č. **gosp. Jožef Smrekar**, dosedanji namestnik, je postal pravi profesor cerkvene zgodovine in cerkvenega prava na ljubljanskem bogoslovju.

Duhovne vaje napoveduje škofijski list za letošnje leto v Alojzijevišu od 21. do 25. vel. serp. (avgusta), kakor so se godile druge krati. Vodil jih bode dobroznani slavni P. Henrik Suzo Denifie, redovni duhoven v Gradcu. Gg. dekani imajo do 31. jul. prečast. knezoškofijstvu naznaniti, kateri duhovni iz vsake dekanije se želijo vdeležiti, da vse potrebno vravná in pripravi; 21. avg. popoldne kmali po 3 se pa snidejo deležniki v

Alojznici, vsak s talarjem, roketom in bevirjem, da vsakemu vodstvo odkaže stanovanje in dobi dnevni réd med vajami.

Natis P. Valjavcevih misijon-skih sporočil bi znesel čes 30 pól, naročnikov še tretjina toliko ni, kolikor bi jih bilo treba, stroški pa bi bili siloviti; torej si jih sorodniki po resnem prevdaru ne upajo sakladati. Če se druga pot ne najde, bo morebiti „Danica“ — saj kaj važnišega iz teh sporočil naznanjala.

Mil. g. knezo-škof Lavantinski bodo zakrament sv. birme v Celjski in Braslovški dekaniji sledeče dni delili: 26. avgusta v Pebarjih; 27. in 28. v Celji; 29. v Galiciji; 30. v Grižih; 31. v Št. Pavlu pri Prevalah; 1. septembra v Reki; 2. v št. Jurju pod Taborom; 3. na Vranskem; 4. v Braslovčih; 5. na Paki; 6. na Polzeli; 7. v Žavcu; 8. — male maše dan — bodo milost. gosp. knezo-škof v Petrovčih sv. opravilo imeli.

Zakrament sv. mašnikovega posvečevanja bodo prejeli 23. t. m. v Mariboru gg. četrtoletniki: Fekonja And.; Karba Matija; Mlasko Jožef; Obran Lov.; Podhostnik And.; Živortnik Jak. in gg. tretjeletniki: Goršič Matija; Kramberger Lor. in Šošterič Ferd.

Iz Celjske okolice, 12. julija. (*Nekaj za brezverca.*) Kako, da nihče iz Celja v nobenem listu ne poroča o zadnjih trenutkih ranjega zdravnika gosp. Gregorja Jenko-ta? Naj Vam toraj naznanim jaz, kar v Celju vsakdo vé. Bil je ranjki Gregor mož blagega serca, miroljuben in zvést v svojem poklicu. Ko vidi, da se mu zadnji trenutek približuje, pokliče svojo soprogo ter ji živo naroča, kako naj na to gleda, da bode svoje otročiče lepo keršansko izredila ter jih varovala vsake zapeljive in nevarne tovaršije. Pričujočim gg. zdravnikom prigovarja, naj tudi svoje dolžnosti kakor katoliški kristjani zvesto spolnujejo, naj nikdar kaj ne govorijo zoper vero in Cerkev. Za enega nepričujočih je celo žena umirajočega to sporočilo sprejela. Obžaluje slednjič, da je večkrat molčal, ko se je zoper naravetejše reči slabo govorilo. — Tako pripravljanje na smert dela možu čast. Bog mu daj večni mir!

V Rimu v cerkvi sv. Andreja „delle Fratte“ je kardinal Franchi ss. Petra in Pavla dan kerstil dva judovska katekumena. Pervi je bil mladenec pri 30 letih, naj blagših lastnost, ki je že iz mladih let imel nagnjenje do katoličanstva in je zato terpel veliko nasprotovanja od svoje sorodovine. Toda ne žuganja in ne obljube ga niso mogle omajati v njegovem sklepu. Popolnoma je ta sklep dozorel mesca majnika pri neki pridigi od žalostne Matere Božje, v kateri je bil do soln ginjen. Druga, keršenka, je bila 20letna devica, vsa verna in bogoljubna. Opravilo je terpelo kaki dve uri; cerkev je bila natlačena z verniki, ki so o sklepu na glas blagorovali presrečnega mladenča in deklico.

„**Christenschutz** — nicht Judenhatz“ se imenuje mala brošurica prof. dr. Rebbert-a (Paderborn, Bonifatius-Druckerei), ki je vredna, da jo kupiš za 15 vinarjev; ima le 32 strani, pa obravnava eno naj gorkejših prашanj današnjega časa, namreč judovsko zadevo do kristjanov, in kaže, kako mnogim denarja lačnim judom ves denar kristjanov v žepe lije, in kako je torej potrebna previdnost pred takimi žulivci.

Povemo naj iz te knjižice, kaj je sedanji pruski knez Bismark v pruskem deželnem zboru rekel l. 1847, namreč: „Povedal bom izgled, v katerem je cela zgodba razmér med judi in kristjani. Poznam okrajino, kjer je judovsko prebivalstvo na kmetih številno, kjer so kmetje, ki na vsi kmetiji nimajo nič svoje lastine; od postelje do burkelj je vse pobišje judovo; živina v hlevu je judova, in kmet za vsako živinče plačuje svojo vsakdanjo najemšino; žito na polji in v kašti je judovo, in jud kmetu po vaganu prodaja zernje za kruh, za sétev

in za kermo. Od odertije pri kristjanih kaj tacega še nisem slišal.“

Že Luter je bil strašno hud na jude, klical je, da naj vsak, kdor more, verže žepa in smole v njih sinagoge, češ, da so „Teufelskinder — stock-stein-eisen-teufelhart“; ta knjižica pa ni tako nezdušna, kakor Lutrov nauk, — ona le uči, da je treba kristjane braniti pred judovsko odertijo (Christenschutz), ne pa hujskati na jude (nicht Judenhatz).

O jugoslovanski vojski s Turkom pišejo eni tako, da bi človek mislil, zdaj zdaj bodo turčini podavili vse kristjane; drugi pa tako, da bi se nadjal, zdaj bo vendar turško neslišano trinoštvo že enkrat ukroteno. Pa če bi bilo tudi res, da Turk zopet zmaga, mu vendar evropske vlade po nobeni ceni ne morejo kristjanov več v mesnico dati, ako so v človekoljubji višje nad Turkom.

Milgosp. Hassun, armeno-katoliški škof, se je povernil iz Rima v Carigrad. Znano je, da je bil Hassun prisiljen Turčijo zapustiti o nesramnih krivicah in tolovajstvih, ki so jih razkolniški armeni s turško pomočjo počenjali zoper armenske katoličane. Če se je turški volk poboljšal v zadregi, ali kaj se je zgodilo, da se patrijarh povrača v Carigrad, ne vemo; toliko je očitno, da pastir v naj večji nevarnosti gre med svoje ovčice, za ktere je pripravljen tudi življenje dati. (Ravno se bere, da je Hassun imel pogovor z velikim vezirom, ki je pripravljen vse naredbe zoper katoličane preklicati. — Volk se bo poboljšal!)

V **Lurdih**, sloveči božji poti Marije Device na Francoskem, se je 4. julija dopoldne ob 11 hroma 19letna oseba kar neutegoma ozdravila. Tako pripoveduje več francoskih časnikov.

Kaj pravi protestant o katoliških cerkvah? Amerikanski list „Miln. Kath. Zeitug“ piše: Protestantovsk pridigar je obiskal pred kratkim časom veličastno stolnico sv. Imena v Čikagi ter piše o tem v protestantovskem listu „Interior“ naslednje verstice:

„Ta rimsko-katoliška stolnica je naj lepši cerkev, kar smo jih še vidili. Stane 600.000 dolarjev in vsak dolar je plačan. Nekega dne stopimo iz radovednosti v to svetišče Božje in najdemo tam šestero irskih deklic in dva irska dninarja, ki so po cerkvi hodili in občudovali njeno silno lepoto. Po nekterih stavljenih vprašanjih smo se prepričali, da so ti ubogi ljudje kipeli veselja in hvaležnosti. Iz njih besedi smo razvidili, da so si to cerkev prilastovali za svojo; — bila je res njih. Vedli so se tako prosto in srečno ter so bili tam tako domači, kakor bi bili vsak dolar za-njo plačali iz lastnega žepa. To je ravno mati cerkev, naj kdo ugovarja proti temu, kar mu je drago. Resnica ta je terdna in nihče je ne omaja. Te dekleta so ravno prihajale iz kuhinj in pralnic naših protestantovskih družin, so bile komaj dnevno delo dokončale in so bile zdaj osrečevane v tem marmornem svetišči, ki je olepšano s prelepimi slikarijami in bliskeče v slatu in umetnem lepoticji. Ljubeča in skerbna mati (Cerkev) je pritiskala te uboge otroke tako veselo na serce kakor bi bile same cesaričine in kraljičine. Bil je to njih kraj. Prilastovale so si ga. Ali moremo mi v svojih protestantovskih cerkvah tudi taki prizor pokazati? V besedi pač, da; v djanji in resnično: ne. Noben tak prizor in nobeno tako mišljenje se v naših (protestantskih) velikih cerkvah ne more utrinjati. Pri nas se ubogim evangelijskim ne oznanuje tako, kakor bogatim.“

Pot iz Amerike v 60 urah! Naši stari misijonarji, kakor Baraga, Pirc id, so se vozili po več mescev, da

so prišli čez atlanško morje v Ameriko; — zdaj se navadno potrebuje kacic 12 dni s parobrodom; 10. rožnika pa se je boje neki Jan. Flamarin pripeljal v zrakobrodu, po zraku v 60 urah iz Amerike čez morje v Evropo.

Zahvala Vsemogočnemu.

Prelepo hvalo, Vsemogočni!
Da pesništva si dal mi dar;
Ko žalost grenka me obide,
Ob strune roka moja vdar'.

Da pesni milo zadonijo,
Ki strinja ž njimi se sercé,
Ki serce božajo, tješijo
In vabijo v oči solzé.

Oh, kolikrat sem bil obupan,
Do smerti tužen koljkokrat bil,
Koljkrat mi svet je, svet hudobni,
Strupenih psic v sercé sadil!

Al lira draga zadonela,
Sercá mi lajšala gorjé,
Celila rane mi skeleče,
Ki céлити jih drug ne vé.

In serce spet je bilo prosto,
Veselo ko nekdanj bilo,
V veselji sladkem se topilo,
Kalno ni bilo več okó.

Zató pa: hvala, Vsemogočni!
Da pesništva si dal mi dar:
Sercé hvaležno Tebi peti
Ne bo odnehalo nikdár!

L.

Duhovske spremembe.

V Ljubljanski škofiji: Naslednji čč. gg. so postavljeni in prestavljeni tako-le: Jan. Železnikar ostane v Šmarjeti; Fr. Avguštin gre z Loškega potoka v Kostanjevico (in ne v Dobropolje); Šim. Zupan gre zaradi bolezni v začasni pokoj; Jan. Alijančič z Rovt na Ig; Jern. Primožič iz Postojne za II. v Košano; Mih. Barbo iz št. Lorenca ob Tem. v Šmihel pri Novem mestu; Jan. Mavrič iz Stopič v št. Lorenc; Fr. Mekinec z Brezovice na Dobrovo; Fr. Marešič iz Šmihela na Brezovice; Tom. Varl iz Poljan v Sadražico; Andr. Pogorelec iz Doline v Stopiče. Na novo postavljeni so čč. gg.: Goth. Rot, sem. duh., v Rovte; Jak. Sušnik, sem. duh., k Stari cerkvi pri Kočevji; Val. Alijančič, novoposv., v Dolino; Jan. Golob, novoposv., v Dole; Jak. Koritnik, novoposv., v Drago; Pet. Ogrin, novoposv., v Poljane pri Loki; Avg. Turk, novoposv., v Polhov gradec; M. Veja, novoposv., k sv. Križu pri Terž. — Razpisani ste: Fara Košana 20. rožn., in baron Ravberjeva beneficija 20. rožn., s katero je sklenjena dolžnost po dve ss. maši na teden opravljati. Prošnje se ravnajo do staršina baron Ravbarjeve družine kakor patrona.

V Lavantinski škofiji: Prestavljena sta čč. gg. kaplana: France Pignar v Fram, in Robert Šuta v Zaverče.